

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndc/23/2024
Identifikačné číslo spisu:	6124304101
Dátum vydania rozhodnutia:	25.09.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6124304101.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu obchodnej spoločnosti Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., Poprad, Námestie svätého Egídia 40/93, IČO: 44 250 029, zastúpeného advokátkou Mgr. Drahomírou Beňovou Vargovskou, LL.B, Poprad, Námestie svätého Egídia 40/93, IČO: 52 346 323, proti žalovanému I. Q., narodenému XX. J. XXXX, Q., B. XX, o zaplatenie 89,90 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 5Csp/43/2024, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava IV s postúpením vecí, takto

rozhodol:

Na prejednanie sporu vedeného na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 5Csp/43/2024 je p r í s l u š n ý Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica ako súd, na ktorom sa viedlo upomínacie konanie podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“), vydal dňa 31. mája 2024 platobný rozkaz sp. zn. 7Up/1042/2024, ktorým žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi do 15 dní odo dňa doručenia tohto platobného rozkazu istinu 89,90 eura a úrok z omeškania 9,00 % ročne zo sumy 89,90 eura od 21. júna 2023 do zaplatenia, alebo v tej istej lehote podať odpor. Výrokom II. súčasne uložil žalovanému povinnosť do 15 dní odo dňa doručenia tohto platobného rozkazu zaplatiť náhradu trov konania vo výške 115,99 eura žalobcovi prostredníctvom jeho zástupcu v konaní. Tento platobný rozkaz sa nepodarilo doručiť žalovanému na adresu uvedenú žalobcom v žalobe, pričom zásielka s platobným rozkazom nebola listinne doručená z dôvodu, že adresát zásielky je neznámy.

2. Nakoľko platobný rozkaz nebolo možné žalovanému doručiť do vlastných rúk, Okresný súd Banská Bystrica vyzval právneho zástupcu žalobcu, aby sa v lehote 15 dní od doručenia výzvy vyjadril, či navrhuje pokračovať v konaní voči žalovanému na súde príslušnom na prejednanie vecí podľa zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj len „CSP“). Právny zástupca žalobcu v lehote navrhol pokračovať v konaní na súde príslušnom na prejednanie vecí podľa CSP. Okresný súd Banská Bystrica postúpil spor Mestskému súde Bratislava IV ako súdu príslušnému na konanie podľa CSP, nakoľko žalobca navrhol pokračovanie v konaní v zmysle § 10 ods. 3, resp. v zmysle § 14 ods. 3 zákona č.

3. Mestský súd Bratislava IV v súlade s ust. § 43 ods. 2 CSP predložil spis na rozhodnutie Najvyššiemu súdu SR, nakoľko s postúpením spisu nesúhlasil. Uviedol, že kauzálny príslušný Okresný súd Banská Bystrica nedodrжал postup pri zasielaní platobného rozkazu v zmysle § 9 ods. 3 zákona o upomínacom konaní. Tým pádom neboli ďalej splnené ani podmienky na to, aby mohol vyzvať žalobcu na pokračovanie v konaní na príslušnom súde podľa CSP. Uviedol citáciu ust. § 9 ods. 3 zákona o upomínacom konaní v zmysle ktorej, ak žalovanému nemožno doručovať podľa odseku 2, platobný rozkaz sa doručuje na adresu žalovaného uvedenú žalobcom. Ak sa zásielka vráti súdu z tejto adresy ako nedoručená, súd vykoná úkony na účely zistenia inej adresy žalovaného v registroch súdu alebo v registroch iných orgánov, ktoré má súd k dispozícii. Platobný rozkaz súd bez zbytočného odkladu odošle na takto zistenú adresu. Z obsahu súdneho spisu je podľa predkladajúceho súdu zrejmé, že Okresný súd Banská Bystrica síce zasielal platobný rozkaz na adresu uvedenú v žalobe, teda na B. XX, XXX XX Q., avšak na základe registra Sociálnej poisťovne mal Okresný súd Banská Bystrica poslať platobný rozkaz žalovanému aj prostredníctvom jeho zamestnávateľa, ktorým je od 26. júna 2024 spoločnosť on time! s.r.o. Z obsahu súdneho spisu predkladajúci súd nemal za preukázané, že by upomínací súd zasielal platobný rozkaz aj na adresu zamestnávateľa žalovaného. Keďže nebol dodržaný zákonný postup na zasielanie platobného rozkazu žalovanému, nemohol byť tento zo zákona zrušený, a preto vec bola postúpená Mestskému súdu Bratislava IV predčasne. Vo veci je podľa názoru predkladajúceho súdu naďalej príslušný kauzálny súd - Okresný súd Banská Bystrica.

4. Najvyšší súd, ktorý je ako súd spoločne nadriadený Mestskému súdu Bratislava IV a Okresnému súdu Banská Bystrica podľa § 43 ods. 2 CSP príslušný na rozhodnutie o príslušnosti, prejednal vec a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu nie je dôvodný.

5. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

6. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

7. Podľa § 43 ods. 1 CSP ak súd postupom podľa ustanovenia § 40 a ustanovenia § 41 CSP zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

8. Podľa § 43 ods. 2 CSP ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

9. Podľa § 9 ods. 2 zákona o upomínacom konaní, sa žalobcovi a žalovanému platobný rozkaz doručuje ako elektronický úradný dokument podľa osobitného predpisu.

10. Podľa § 9 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, ak žalovanému nemožno doručovať podľa odseku 2, platobný rozkaz sa doručuje na adresu žalovaného uvedenú žalobcom. Ak sa zásielka vráti súdu z tejto adresy ako nedoručená, súd vykoná úkony na účely zistenia inej adresy žalovaného v registroch súdu alebo v registroch iných orgánov, ktoré má súd k dispozícii. Platobný rozkaz súd bez zbytočného odkladu odošle na takto zistenú adresu.

11. Podľa § 10 ods. 1 zákona o upomínacom konaní, ak platobný rozkaz nebolo možné žalovanému doručiť do vlastných rúk, súd o tom žalobcu upovedomí a vyzve ho, aby v lehote 15 dní navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

12. Podľa § 10 ods. 2 zákona o upomínacom konaní márnym uplynutím lehoty na podanie návrhu na pokračovanie v konaní podľa odseku 1 sa platobný rozkaz zrušuje a konanie sa zastavuje. V takom prípade platí, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania a o náhrade trov sa nerozhoduje.

13. Podľa § 10 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, platobný rozkaz sa zrušuje, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa CSP a žalobcu o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2 súd žalobcu upovedomí o pokračovaní v konaní.

14. V prípade, ak žalovaný nemá aktivovanú elektronickú schránku (v zhode s § 31 ods. 2 zákona o e-Governmente v znení účinnom do 31. októbra 2017) alebo ak je elektronické doručenie vylúčené [§ 31 ods. 2 písm. b) zákona o e-Governmente], platobný rozkaz sa doručuje na adresu uvedenú žalobcom. Ak sa súdu nepodariť platobný rozkaz doručiť žalovanému elektronicky a ten ho ani neprevezme v listinnej podobe na adrese uvedenej žalobcom, súd podľa § 9 ods. 3 zákona o upomínacom konaní vykoná lustrácie v jemu dostupných databázach na zistenie inej adresy žalovaného. Súdy zvyčajne vykonávajú lustrácie adresy v registri obyvateľov, v obchodnom či inom registri, v ktorom je právnická osoba zapísaná (register občianskych združení), v súdnych databázach, v databázach Zboru väzenskej a justičnej stráže, v databázach priestupkov, či v databázach Sociálnej poisťovne. Uvedené lustrácie sú súdom vykonávané elektronicky, spravidla ich výsledok má súd k dispozícii do druhého dňa. V prípade zistenia inej adresy ako tej, na ktorej sa súdu platobný rozkaz doručiť nepodarilo, sa súd pokúsi doručiť zásielku na takto zistenú adresu. Pri doručovaní platobného rozkazu v listinnej podobe využíva súd služby poštového podniku [§ 107 ods. 1 písm. a) CSP], ale aj možnosť doručovať zásielky prostredníctvom útvaru Policajného zboru či mestskej polície (§ 108 CSP).

15. Pokiaľ sa platobný rozkaz nepodariť súdu doručiť do vlastných rúk postupom podľa § 9 zákona o upomínacom konaní, upovedomí o tom žalobcu. Súčasťou upovedomenia súdu je tiež výzva žalobcovi, aby navrhol pokračovanie v konaní. Je ponechané na dispozičný úkon žalobcu, či bude aj v prípade žalovaného, ktorého pobyt sa súdu v upomínacom konaní zistiť nepodarilo, v konaní voči nemu pokračovať. Ďalší procesný postup súdu v upomínacom konaní bude závisieť od úkonu žalobcu. Pokiaľ žalobca na výzvu súdu podľa § 10 ods. 1 ZoUK v 15-dňovej lehote podá návrh na pokračovanie v konaní, platobný rozkaz sa ex lege podľa § 10 ods. 3 ZoUK zruší, konanie sa však nezastavuje a účinky podania návrhu zostávajú zachované. Nakoľko právnym úkonom, ktorým žalobca jednoznačne prejavil vôľu pokračovať v konaní došlo k zrušeniu platobného rozkazu ex lege, tento opätovne nie je možné obnoviť, ide o nezvratný stav, pričom fáza upomínacieho konania sa končí a úlohou upomínacieho súdu je vec postúpiť v zmysle ust. § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomiť. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

16. Z tohto dôvodu nie je možné uznať správnosť argumentácie predkladajúceho súdu, ktorý uviedol, že z dôvodu nedodržania zákonného postupu na zasielanie platobného rozkazu žalovanému (prostredníctvom jeho zamestnávateľa), nemohol byť tento zo zákona zrušený, a preto vec bola postúpená Mestskému súdu Bratislava IV predčasne. V predmetnom prípade žalovaný nemal aktivovanú elektronickú schránku na doručovanie. Okresný súd Banská Bystrica zasielal žalovanému platobný rozkaz na adresu uvedenú v žalobe, avšak neúspešne z dôvodu, že adresát zásielky bol neznámy. V súdnom spise nie je žiaden ďalší údaj o tom, že by sa upomínací súd snažil doručiť platobný rozkaz aj na inú adresu. Je vecou rozhodnutia upomínacieho súdu zvoliť postup zistenia adresy žalovaného, pričom zákon mu dáva viacero možností registrov za účelom úspešného doručenia platobného rozkazu. V danom prípade upomínací súd doručoval na adresu uvedenú v návrhu na vydanie platobného rozkazu, viac možností uvedených v zákone nevyužil. Doručovanie cestou zamestnávateľa žalovaného súd nerealizoval, avšak táto skutočnosť sama o sebe nemá za následok možnosť znovuobnovenia platobného rozkazu a povinnosť upomínacieho súdu ďalej sa snažiť doručiť platobný rozkaz žalovanému prostredníctvom zamestnávateľa. Tým, že upomínací súd vyzval žalobcu na podanie návrhu na pokračovanie v konaní voči žalovanému a žalobca návrh na pokračovanie v konaní podal, platobný

rozkaz sa ex lege zrušil a nie je možné späťne ho obnoviť za účelom jeho opätovného doručovania. Opačný výklad by znamenal aj popretie účelu upomínacieho konania, ktoré si kladie za cieľ hlavne zabezpečiť rýchle a efektívne konania o veľkom množstve podávaných návrhov na vydanie platobných rozkazov zameraných na uspokojovanie peňažných pohľadávok žalobcov (obdobne aj 5Ndc/21/2024 a 5Ndc/23/2024).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.